

RÜZGÂR KAYNAĞINA DAYALI ELEKTRİK ÜRETİMİ BAŞVURULARINDA TEKNİK VE HUKUKİ SÜREÇLERİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI

I. GİRİŞ

Rüzgâr Kaynağına Dayalı Elektrik Üretimi Başvurularının Teknik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik ("**Yönetmelik**"), 20 Ekim 2015 tarihli ve 29508 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik, rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretim tesislerine ilişkin başvuru süreçlerinde teknik değerlendirmelerin nasıl yürütüleceğini, santral sahalarının belirlenmesine ilişkin yöntemleri, ölçütleri ve ilgili kurumlar arasındaki teknik-idari koordinasyonu düzenlemektedir.

1 Ekim 2025 tarihli ve 33034 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Rüzgâr Kaynağına Dayalı Elektrik Üretimi Başvurularının Teknik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ("**Değişiklik Yönetmeliği**") ile mevcut Yönetmelik'te kapsamlı değişikliklere gidilmiştir. Bu değişiklikler; önlisans ve üretim lisansı süreçleri, bağlantı bölgesi tespiti, teknik değerlendirme kriterleri, santral sahası belirleme yöntemleri ve lisanssız üretim başvurularının değerlendirilmesi alanlarını kapsamaktadır. Yapılan düzenlemeler hem idare hem yatırımcılar hem de şebeke işletmecileri bakımından teknik süreçlerin daha açık ve denetlenebilir hale getirilmesini amaçlamaktadır.

Değişiklik Yönetmeliği ile getirilen yeni hükümler, uygulamada uzun süredir tartışma konusu olan emniyet bandı uygulamaları, santral sahası sınırlarının belirlenmesi, bağlantı bölgesi tayini ve tadil başvurularına ilişkin kontrol mekanizmaları gibi teknik konularda belirsizlikleri önemli ölçüde ortadan kaldırmıştır. Ayrıca noter onaylı müsaade yazılarına ilişkin denetim sorumluluğunun yeniden yapılandırılması, teknik değerlendirme raporunun işleyişine ilişkin süreçlerin sadeleştirilmesi ve dijital sistemlerle uyumlu veri giriş yöntemlerinin tanımlanması, düzenlemenin idari işleyiş mekanizmasını da güçlendirmiştir.

II. TEMEL ESASLAR

1. Değişiklik Yönetmeliği ile Önlisans ve Üretim Lisanslarına İlişkin Emniyet Bandı Bakımından Getirilen Düzenlemeler Nelerdir?

Değişiklik Yönetmeliği ile önlisans ve üretim lisanslarına ilişkin süreçlerde koordinat merkezli ve proje sınırına odaklı bir yaklaşım öne çıkmış ve “emniyet bandı” kavramı teknik değerlendirme kriteri olmaktan çıkarılmıştır.

Yeni düzenleme uyarınca, rüzgâr türbinlerinin kurulacağı nokta merkez alınarak rotor kanat çapının oluşturduğu alanın ve varsa elektrik depolama tesisinin, önlisans veya üretim lisansına derç edilmiş santral sahası sınırları içerisinde konumlandırılması zorunludur. Bununla birlikte, ünite koordinatları ve depolama tesisleri, santral sahasının sınırları içinde yer almak zorundadır; böylece türbinlerin lisans sahası dışına taşması önlenmektedir. Santral sahasının mevcut haliyle kesişecek veya kesişmeyecek şekilde değiştirilmesine yönelik tadil başvurularında, türbinlerin komşu sahalardaki türbinlere etkisinin bulunmaması ya da etkisinin bulunması halinde noter onaylı muvafakatın sağlanması koşulu esas alınmaktadır.

Bu değişiklik sonucunda emniyet bandı kavramı mevzuattan tamamen çıkarılmış değildir; yalnızca teknik uygunluk değerlendirmesinde bağlayıcı bir unsur olma niteliğini kaybetmiştir. Türbin yerleşiminin lisans sahası sınırları ile sınırlanması zorunluluğu devam etmekte olup saha çakışmaları, türbin etkileşimleri ve muvafakat süreçleri ise diğer ilgili düzenlemeler çerçevesinde ayrıca incelenmelidir.

2. Önlisans Başvurusunun Bağlantı Yarışmasına Gireceği Bağlantı Bölgesi Hangi Şekilde Belirlenmektedir?

Değişiklik Yönetmeliği uyarınca “önlisans başvurusunun bağlantı yarışmasına gireceği bağlantı bölgesinin ilgili mevzuat kapsamında belirlenmesi” esası getirilmiş; böylece bağlantı bölgesinin belirlenmesi yalnızca yüzölçümü veya türbin sayısı kriterine bağlı olmaktan çıkarılmıştır. 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu (“**Kanun**”) uyarınca, aynı bağlantı noktasına veya bölgesine bağlanmak üzere birden fazla başvuru bulunması halinde, ilan edilen kapasite kadar başvurusunun belirlenmesi amacıyla Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (“**TEİAŞ**”) tarafından 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun kapsamında yarışma düzenlenir. Bu yarışmalar, Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan fiyatlar üzerinden en düşük teklif esasına göre yapılır ve usul ile esaslar, TEİAŞ’ın teklifi üzerine T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (“**EPDK**”) tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Bu kapsamda, yenilenebilir enerji kaynak alanları (“**YEKA**”) dışındaki yarışmalarda bağlantı bölgeleri, TEİAŞ’ın ilan ettiği bağlanabilir üretim kapasitesi ve bölgesel duyurular doğrultusunda belirlenmekteyken YEKA yarışmalarında ise bölge ve kapasite, T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının (“**Bakanlık**”) ilan veya şartnamelerinde belirlenir. Üst norm olarak Kanun ile cumhurbaşkanlığı kararnameleri, bu süreçte EPDK, TEİAŞ ve Bakanlık’ın yetki sınırlarını çizmektedir.

3. Hangi Tadil Başvurularının Şebeke İşletmecisi Tarafından Kontrol Edilmesi Gerekmetedir?

Lisanssız üretim faaliyeti gerçekleştirmek üzere bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu gönderilmiş gerçek veya tüzel kişiler tarafından verilen noter onaylı müsaade yazıları, ilgili şebeke işletmecisi tarafından kontrol edilerek Enerji İşleri Genel Müdürlüğüne ("**Genel Müdürlük**") sunulmaktadır. Bu düzenleme ile daha önce yalnızca EPDK'nın yetkisi altında bulunan belge kontrolü ve doğrulama süreci, lisanssız üretim faaliyetleri bakımından şebeke işletmecilerine de sorumluluk yükleyerek yerinden denetim mekanizmasını güçlendirmektedir.

Şebeke işletmecilerinin kontrol yükümlülüğü hem şekli hem de teknik boyutları içermektedir. Şekli denetim kapsamında, noter onaylı müsaade yazısının geçerliliği; temsil ve ilzam yetkisine sahip kişilerin kimlik ve yetkilerinin sicil tasdiknamesi veya noter onaylı vekâletname üzerinden doğrulanması; ayrıca imza beyannameleri ile sicil tasdiknamelerinin asıllarının veya yetkili mercilerce onaylı örneklerinin mevcut olup olmadığının incelenmesi gerekmektedir. Teknik denetim boyutunda ise lisanssız üretim tesisinin konumu, kapasite durumu ve şebeke bağlantı koşullarının mevcut sistemle uyumu; ayrıca saha çakışmaları ve türbin etkileşimleri değerlendirilmektedir. Bu çerçevede şebeke işletmecileri, lisanssız üretim projelerinde birincil kontrol ve denetim merci olarak konumlanmakta ve idari süreçlerin öngörülebilirliği ve etkinliği güçlendirilmektedir.

4. Değişiklik Yönetmeliği ile 12/05/2019 tarihli ve 30772 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği ("LÜY") Kapsamındaki Tadil Taleplerinin Değerlendirilme Süreçlerinde Yapılan Değişiklikler Nelerdir?

Değişiklik Yönetmeliği ile rüzgâr kaynağına dayalı olarak LÜY kapsamındaki tadil taleplerinin teknik değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmiştir. Genel Müdürlük tarafından işletilen Yenilenebilir Enerji Projeleri Değerlendirme ve İzleme Sistemine eksik veya hatalı veri girişi yapılması hâlinde, bu nitelikteki başvurular teknik değerlendirme aşamasında uygunsuzluk gerekçesiyle reddedilmektedir. Aplikasyon krokilerinin onay sürecinde ise yalnızca Lisanslı Harita Kadastro Mühendislik Büroları veya Kadastro Müdürlükleri tarafından onaylanmış belgeler geçerli kabul edilmektedir. Böylece teknik belgelerin yetkili kurumlar veya lisanslı bürolar tarafından hazırlanması ve doğrulanması zorunluluğu açık bir şekilde düzenlenmiştir.

Teknik değerlendirme sonucunda uygun bulunan başvurulara ilişkin teknik değerlendirme raporu, onaylı hâliyle doğrudan ilgili şebeke işletmecisine iletilmektedir. Önceki düzenleme döneminde, önlisans veya üretim lisansı başvurusuna konu santral sahası içerisinde lisanssız üretim başvurusu yapılmasına genel olarak izin verilmemekteydi; bu kapsamda yapılan başvurular doğrudan iade edilmekteydi.

Değişiklik Yönetmeliği sonrasında ise bu yaklaşım güncellenmiş ve LÜY uyarınca, önlisans sahalarına veya üretim lisansı başvurusuna konu tesis sahalarına yönelik lisanssız başvuruların kural olarak yapılamayacağı hükme bağlanmıştır. Bununla birlikte, lisanslı üretim tesisleriyle aynı sahada ve aynı ölçüm noktasından bağlantı kurulması kaydıyla lisanssız üretim tesisi kurulmasına sınırlı bir istisna tanınmıştır. Bu istisna kapsamında, bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarının veriş yönlü sıfır olarak düzenlenmesi zorunlu tutulmuş; şebekeye herhangi bir enerji akışı olması durumunda söz konusu enerjinin uzlaştırma veya mahsuplaşma işlemlerine konu edilmeyip Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizmasına bedelsiz katkı olarak değerlendirilmesi öngörülmüştür.

5. Santral Sahası Belirleme Yöntemlerinde Hangi Değişiklikler Yapılmıştır?

Yönetmelik'in Ek-1'inde yer alan "*Santral Sahası Belirleme Yöntemleri*" bölümünde Yöntem-1 ve Yöntem-2 esaslarına ilişkin hükümler, santral sahasının sınırlarının nasıl belirleneceğini, teknik mesafe kurallarını ve koordinatlandırma usullerini açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

- Yöntem-1'e göre santral sahası, yalnızca türbin konumlarını değil; rüzgâr türbinlerinin rotor kanat çaplarının oluşturduğu alanları, varsa elektrik depolama tesisleri ile yardımcı kaynak ünitelerini de kapsamaktadır. Böylece bu yöntem hibrit ve depolamalı tesisleri de kapsayacak şekilde güncellenmiştir. Her türbin için oluşturulan çokgenin dış çevrel çember yarıçapı 700 (yedi yüz) metre olarak belirlenmiş olup türbinler arası mesafenin 1000 (bin) metreyi aşması durumunda teknik değerlendirme yapılmamaktadır. Ayrıca, "*öbek (cluster)*" kavramı ile köşe koordinatlarının ardışık ve sıralı biçimde verilmesi zorunluluğu getirilmiş ve dijital sistemlerde otomatik doğrulama süreçlerinin sağlıklı bir şekilde işletilmesine olanak tanınmıştır.
- Yöntem-2'de yapılan değişiklik ile LÜY kapsamında yapılan başvurularda santral sahasının belirlenmesine ilişkin yöntem sadeleştirilmiş ve teknik ölçütler türbin tipine göre değişken hale getirilmiştir. Önceden sabit olarak 500 (beş yüz) metre azami yarıçapla tanımlanan çember yöntemi kaldırılmış; bunun yerine, her türbinin rotor kanat uzunluğuna eşit yarıçap üzerinden santral sahası sınırının oluşturulması öngörülmüştür.

Birden fazla türbinin bulunduğu başvurularda Yöntem-1'in uygulanacağı, sahaların bitişik olması ve spesifik santral kurulu güç yoğunluğu değerinin 3 MWm/km² veya üzerinde bulunması koşullarının muhafaza edileceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca, arazi uygulamalı lisanssız üretim başvurularında sahaların birbiriyle kesişemeyeceği yönündeki hüküm de Değişiklik Yönetmeliği ile net bir şekilde düzenlenmiştir.

III. SONUÇ

Değişiklik Yönetmeliği, rüzgâr enerjisi yatırımlarında emniyet bandı uygulamasını teknik değerlendirme dışına çıkararak lisans sahası sınırlarını esas alan bir yaklaşım getirmiş, santral sahası belirleme yöntemlerini netleştirerek teknik ölçütlerde belirsizliği ortadan kaldırmıştır. Noter onaylı müsaade yazılarının kontrol yetkisinin şebeke işletmecilerine verilmesi, denetim sürecini başvuru aşamasına çekerek belge doğruluğunu ve teknik uygunluğu güçlendirmiştir. Teknik değerlendirme raporunun doğrudan şebeke işletmecisine iletilmesine ilişkin düzenleme ise süreçlerin idari boyutunu sadeleştirmiştir. Bu unsurlar bir arada değerlendirildiğinde, Değişiklik Yönetmeliği'nin teknik uygunluk kriterlerini güçlendiren, idari işleyişi netleştiren ve uygulama alanındaki belirsizlikleri azaltan bütüncül bir düzenleme niteliği taşıdığı görülmektedir.

Değişiklik Yönetmeliği'ne bu [bağlantı](#)dan ulaşabilirsiniz.

Doğa Kale

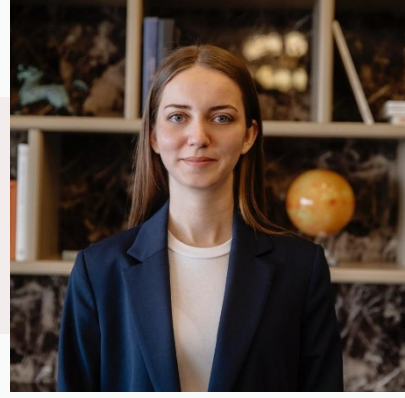
Avukat

+90 552 452 13 71
doga.kale@aydin.law
<https://www.linkedin.com/in/dogakale/>

Aleyna Altın

Yasal Stajyer

+90 533 918 83 83
aleyna.altin@aydin.law
<https://www.linkedin.com/in/aleynaaltin/>